

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 11/5

7 մարտի 2017թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 16.12.2016թ. թիվ 2131628 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի հարկային տեսչության պետի 22.08.2016թ. թիվ 2131628 հանձնարարագրի հիման վրա 2008թ. մայիսի 24-ից մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության (առանց գրավոր պայմանագրի (հրամանի) կնքման աշխատող պահելու դեպքերի բացահայտմանն ուղղված) ստուգում է իրականացվել Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի (այսուհետ նաև՝ գանգատաբեր) մոտ:

Իրականացված ստուգմամբ հարկային տեսուչներն արձանագրել են, որ ՀՀ կառավարության 25.07.2013թ. թիվ 1259-Ն որոշմամբ հաստատված, ակտին կից և անբաժանելի մաս հանդիսացող թիվ 2 հավելվածում առկա անվանացանկի թվով 5 (հինգ) վարձու աշխատողներ՝ Իրինա Շիրինյանը (մեներջեր, աշխատել է 02.02.2011-01.11.2015թթ.), Արման Մնացականյանը (վարսավիր, աշխատել է 01.08.2012-11.11.2015թթ.), Լիանա Հակոբյանը (վարսավիր, աշխատել է 03.07.2012-15.11.2015թթ.), Ալինա Եղիգարյանը (մատնահարդար, աշխատել է 01.05.2011-01.11.2015թթ.) և Մարիա Բաղդասարյանը (վարսավիր, աշխատել է 14.04.2011-01.09.2015թթ.) աշխատել են անհատ ձեռնարկատեր Վարազդատ Դավթյանի վարսավիրանոցում (Երևան քաղաքի, Մուղովական փողոցի 24/1 շենքի, թիվ 38 տարածքում), սակայն ձևակերպված չեն եղել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ բացակայում էր նրանց հետ կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագրերը կամ անհատական իրավական ակտերը: Այդ մասին վերջիններիս կողմից 16.12.2016թ. կայացվել է թիվ 2131628 ստուգման ակտը՝ վերոհիշյալ հիմնավորումներով: Ակտով արձանագրվել է նաև, որ անհատ ձեռնարկատեր Վարազդատ Դավթյանի կողմից խախտվել են ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքի 14-րդ և 85-րդ հոդվածների պահանջները, որի համար հիմք ընդունելով «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 5-րդ կետի դրույթները վճարման է առաջադրվել ընդամենը 750.000 դրամ:

Ակտի կայացման համար հիմք է ընդունվել վերոհիշյալ անձանց գրավոր հայտարարությունները:

Առարկելով կայացված ակտի դեմ ամբողջությամբ, գանգատաբերը հայտնում է, որ իրոք հանդիսանում է անհատ ձեռնարկատեր և 2011 թվականի փետրվար ամսից իրականացրել է նաև վարսավիրական ծառայություններ: Սկզբում վարսավիրական ծառայություններն իրականացվել են ՀԴՄ կտրոններով, սակայն ավելի ուշ՝ հաստատագրված վճարներով:

2013թ. հուլիս ամսից վարսավիրանոցում առկա են եղել վարսավիրական 3 աթոռներ, սակայն դրանցից գործող աթոռներ են եղել միայն երկուսը:

2014թ. դեկտեմբերի 5-ին, անհատ ձեռնարկատեր Վարազդատ Դավթյանի մոտ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի հարկային տեսչության պետի հրամանի համաձայն իրականացված ստուգմամբ կայացված ստուգման թիվ 6103075 ակտով արձանագրվել է, որ վարսավիրանոցում առկա են 3 աթոռներ, սակայն գրանցված աշխատողները 2-ն են և նշանակվել է 80.000 դրամի չափով տուգանք միայն աթոռի առկայության և ոչ թե չգրանցված աշխատողի համար:

Անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել այն հանգամանքին, որ հարկային մարմնի աշխատակիցների կողմից իրականացված ստուգման արդյունքում, անհատ ձեռնարկատեր Վարազդատ Դավթյանի մոտ չգրանցված աշխատողներ չեն հայտնաբերվել, իսկ ինչ վերաբերում է երրորդ աթոռի առկայությանը, ապա դրա վրա աշխատող վարսավիր չի եղել:

Նման պայմաններում ակնհայտ է, որ վերոհիշյալ 5 անձանց գրավոր բացատրություններն անհիմն են ու կեղծ, դրանցից երեքը հայտարարել են, որ իբր աշխատել են վարսավիրի մասնագիտությամբ, այն դեպքում, երբ վարսավիրանոցում առկա են եղել ընդամենը 3 աթոռներ և 2 գրանցված վարսավիրներ, ինչն արձանագրվել է վերոհիշյալ ստուգման ակտով:

Գանգատաբերը ցանկանում է շեշտել, որ երեք աթոռների պայմաններում, ուղղակի տեխնիկապես հնարավոր չէր ունենալ 2 գրանցված և 3 չգրանցված վարսավիրներ: Այսինքն, ակնհայտ է, որ վերոհիշյալ 5 անձանց գրավոր բացատրություններն անհիմն են ու կեղծ, քանի որ վերջիններիս մատնանշած ժամանակահատվածում իրականացված ստուգմամբ որևէ չգրանցված աշխատող չի հայտնաբերվել, քանի որ իրականում չի էլ եղել: Նշվածի համատեքստում, ավելի զավեշտական է այն հանգամանքը, որ վարչական մարմինը՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի հարկային տեսչության աշխատակիցները, իրականացված վարչարարության արդյունքում, հիմք ընդունելով վերոհիշյալ կեղծ ու համակարգված տեղեկությունները, բացառապես միայն դրանց հիման վրա 16.12.2016թ. կայացրել են ստուգման վիճարկվող ակտը: Որևէ այլ հիմնավորում, գրավոր ապացույց վերջիններիցս չի պահանջվել: Հարց է ծագում, թե ինչ պատճառաբանությամբ նրանք տարիներ շարունակ աշխատել ու ոչ մի անգամ գրավոր դիմում չեն ներկայացրել աշխատանքային պայմանագիր կնքելու համար, ինչու մինչ 2015թ. նոյեմբեր ամիսը չեն բարձրաձայնել իրենց չգրանցված աշխատող հանդիսանալու մասին ու հանկարծ դա խմբակային ձևով բողոքարկվել է հատկապես 2015թ. նոյեմբեր ամսից հետո:

Իսկ պատասխանը ավելի քան պարզ է: 2015թ. ընթացքում, հարաբերությունները նախկին կնոջ՝ Գայանե Ոսկանյանի հետ խիստ լարվել են և 2015թ. նոյեմբեր ամսին Գայանե Ոսկանյանը դիմել է ՀՀ Կոտայքի մարզի ընդհանուր իրավասության դատարան ամուսնալուծության ու համատեղ ամուսնական կյանքում ձեռք բերված գույքի բաժանման և մի շարք այլ պահանջներով:

Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի կողմից վարսավիրական գործունեությունը դադարեցնելու մասին 11.11.2015թ. հարկային մարմնին գրավոր հայտարարություն տալուց հետո Գայանե Ոսկանյանը գրանցվել է որպես անհատ ձեռնարկատեր ու վարսավիրական ծառայություններ է մատուցում նույն հասցեում գործող վարսավիրանոցում:

Գրավոր հայտարարություններ տված բոլոր 5 անձինք Գայանե Ոսկանյանի մոտ գրանցված աշխատողներ են, գտնվում են նյութական կախվածության մեջ և բնականաբար հայտարարությունները տվել են հենց նրա ցուցումով: Հակառակ դեպքում կարող են կորցնել իրենց աշխատանքը: Գայանե Ոսկանյանը ոչ մի ջանք չի խնայում Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի վրա կեղծ բողոքներ ներկայացնելուց:

Ինչ վերաբերում է հարկային մարմնի կողմից իրականացված վարչարարությանը, ապա այն իրականացնելիս վարչական մարմինը նույնիսկ չի փորձել ճշտել թե թվով 5 վարձու, սակայն օրենքով սահմանված կարգով իբր չգրանցված աշխատողները ինչու այդ հարցը չէին բարձրաձայնում այն ժամանակ, երբ Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանն իրականացնում էր վարսավիրական ծառայություններ, չի պարզել նաև, թե բացի վերջիններիս հայտարարություններից կան արդյոք որոշակի գրավոր ապացույցներ, որ իրենք պահանջել են, սակայն Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանն իրենց չի գրանցել որպես վարձու աշխատող կամ աշխատեցրել է, սակայն աշխատավարձ չի վճարել:

Ստացվում է, որ մի քանի գրավոր հայտարարությունների դեպքում, ցանկացած անձի վերաբերյալ կարող է վարչական տույժեր կիրառել, վերջինիցս գումարներ շորթել ու դա կարող է նախադեպ հանդիսանալ: Այսինքն, նշված կեղծ հայտարարությունների հիման վրա կայացված ստուգման ակտը հետագայում կարող է հիմք հանդիսանալ, որ հայտարարողները նաև աշխատավարձի կամ այլ հավասարեցված վճարների պահանջ ներկայացնեն ու Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանից գումարներ շորթեն: Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանը հայտնում է, որ աշխատավարձի ու դրան հավասարեցված վճարների բռնագանձման պահանջի վերաբերյալ 4 հայցադիմումներ արդեն մուտքագրվել են Երևան քաղաքի Ավան և Նոր Նորք վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարան ու դրանց հիմքով արգելանքներ են կիրառվել, որպիսի հանգամանքը խոչընդոտում է իր որպես անհատ ձեռնարկատիրոջ աշխատանքը:

Գայանե Ոսկանյանի, Իրինա Շիրինյանի, Արման Մնացականյանի փաստաբան Սյուզաննա Մալխասյանի կողմից նախկինում նույնպես բազմիցս փորձեր են կատարվել իր նկատմամբ, ի թիվս այլոց, նաև քրեական հետապնդում իրականացնել, սակայն այդ բողոքները մշտապես ավարտվել են նրանով, որ նախապատրաստված նյութերով կամ հարուցված գործերով վարույթները կարճվել են: Այսինքն, Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի նկատմամբ կեղծ հայտարարություններ տալը, փորձել ինչ-որ կերպ վնասելը կամ գործունեությունը խաթարելը դարձել են Գայանե Ոսկանյանի և մյուսների համար գործելաոճ, սակայն վարչական մարմինը դրանց հիման վրա ակտ է կայացրել ու որոշել ենթարկել վարչական պատասխանատվության:

Այս պայմաններում, երբ ստուգման ակտի կայացման համար հիմք է հանդիսացել Գայանե Ոսկանյանի դրդմամբ, իր մոտ որպես գրանցված աշխատողներ հանդիսացող 5 անձանց կողմից տրված կեղծ հայտարարությունները, այն անվավեր ճանաչելու օրենսդրական բավարար հիմքեր են առկա:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 64-րդ, 75-րդ հոդվածներով, 76-րդ և 77-րդ հոդվածների 1-ին մասով, Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 16.12.2016թ. թիվ 2131628 ակտը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ պետի 22.08.2016թ. թիվ 2131628 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի մոտ կատարվել է աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության (առանց գրավոր պայմանագրի (հրամանի) կնքման աշխատող պահելու դեպքերի բացահայտմանն ուղղված) ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 16.12.2016թ. թիվ 2131628 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 750.000 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ՀՀ կառավարության 25.07.2013թ. թիվ 1259-Ն որոշմամբ հաստատված, ակտին կից և անբաժանելի մաս հանդիսացող թիվ 2 հավելվածում առկա անվանացանկի թվով 5 (հինգ) վարձու աշխատողներ՝ Իրինա Շիրինյանը (մենեջեր, աշխատել է 02.02.2011-01.11.2015թթ.), Արման Մնացականյանը (վարսավիր, աշխատել է 01.08.2012-11.11.2015թթ.), Լիաննա Հակոբյանը (վարսավիր, աշխատել է 03.07.2012-15.11.2015թթ.), Ալինա Եղիգարյանը (մատնահարդար, աշխատել է 01.05.2011-01.11.2015թթ.) և Մարիա Բաղդասարյանը (վարսավիր, աշխատել է 14.04.2011-01.09.2015թթ.) աշխատել են Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի վարսավիրանոցում (ք.Երևան, Մոլոդավական 24/1 շենքի, թիվ 38), սակայն ձևակերպված չեն եղել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ բացակայում էր նրանց հետ կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագրերը կամ անհատական իրավական ակտերը: Արդյունքում, «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 5-րդ կետի դրույթները խախտելու համար կիրառվել է նույն կետի «բ» ենթակետով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը և վճարման է առաջադրվել ընդամենը 750.000 դրամ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ Ակտի 1-ին կետում հիշատակված անձանց կողմից (թվով 5) ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ պետին հասցեագրված դիմումով հայտնել են այն մասին, որ երկար ժամանակ աշխատել են Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի մոտ առանց համապատասխան ձևակերպումների և աշխատանքային պայմանագրեր կնքելու: Հայտնել են նաև, որ բազմիցս պահանջել են, որպեսզի Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանը իրենց ձևակերպի որպես օրինական աշխատողներ, կնքի աշխատանքային պայմանագրեր և գրանցի աշխատանքային ստաժը, սակայն Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանը մերժել է դիմողների պահանջը՝ պատճառաբանելով, որ իրենց սահմանված կարգով ձևակերպելու դեպքում ստիպված կլինի պետությանը հարկեր վճարել, ինչն իրեն նպատակահարմար չէ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ պետի կողմից 22.08.2016թ. հրապարակվել է թիվ 2131628 հանձնարարագիրը՝ Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի մոտ աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության ստուգում կատարելու վերաբերյալ:

Ստուգման ընթացքում Ակտի 1-ին կետում հիշատակված անձինք տվել են գրավոր դիմումներ, որոնցով կրկին անգամ հաստատել են իրենց կողմից

համապատասխան ժամանակահատվածներում Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի մոտ առանց սահմանված կարգով ձևակերպվելու և աշխատանքային պայմանագրեր կնքելու աշխատանքային գործունեություն իրականացնելու հանգամանքը:

Այնուհետև, իրականացվող ստուգումը կասեցվել է և նյութերը ուղարկվել են ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման և վարչական վարույթների իրականացման վարչություն:

Նյութերի նախապատրաստման ընթացքում Ակտի 1-ին կետում հիշատակված անձինք ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման և վարչական վարույթների իրականացման վարչությունում տվել են գրավոր հայտարարություններ, որոնցում հստակ նշել են իրենց կողմից Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի մոտ առանց սահմանված կարգով ձևակերպվելու և աշխատանքային պայմանագրեր կնքելու աշխատանքային գործունեություն իրականացրած լինելու վերաբերյալ՝ նշելով փաստացի աշխատանքային գործունեություն իրականացնելու ժամանակահատվածը, մասնագիտությունը և ստացված աշխատավարձի չափը: Նշված անձանց ստուգվող ժամանակաշրջանում աշխատելու հանգամանքը հիմնավորվում է նաև այն փաստով, որ ստուգումն իրականացնող անձանց նշված ժամանակաշրջանում վարսավիրական գործունեություն իրականացնելու վերաբերյալ դիմումներ են տրվել այն անձանց կողմից, որոնք մինչ օրս շարունակում են մատուցել նույն ծառայությունները:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալ փաստական հանգամանքները ստուգումն իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից 05.12.2016թ. կազմվել է ՀՀ կառավարության 2013թ. հուլիսի 25-ին N 1259-Ն որոշման Հավելված N2-ով սահմանված արձանագրությունը, որում նշված են վերոգրյալ թվով 5 անձանց վերաբերյալ բոլոր պահանջվող տվյալները:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ սույն գործում առկա ապացույցները հիմնավորում են ստուգվող ժամանակաշրջանում Ա/Ձ Վարազդատ Դավթյանի կողմից առանց թվով 5 վարձու աշխատողների աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու գործունեություն իրականացնելու հանգամանքը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո ր ո շ ու մ է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 16.12.2016թ. թիվ 2131628 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ